

ע"פ 6637/22 - ליאון בגי, פלוני נגד מדינת ישראל, הווי המנוחה

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

**ע"פ 6637/22
ע"פ 6987/22**

כבוד מלא מקום הנשיא ע' פוגלמן
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט י' כשר

לפני:

המערער ב-ע"פ 6637/22:
המערער ב-ע"פ 6987/22:

ליואן בגי
פלוני

נ ג ד

1. מדינת ישראל
2. הווי המנוחה

המשיבים:

ערעורים על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בבאר-
שבע (השופט י' ליבדרו) מיום 12.4.2022 (הכרעת
דין), ומיום 15.9.2022 (גזר דין), ב-ת"פ
27349-12-18

י"ב בתשרי התשפ"ד (27.09.2023)

תאריך הישיבה:

בשם המערער ב-ע"פ 6637/22:
עו"ד שרון נהרי; עו"ד אלון רום; עו"ד תבור לנג
בשם המערער ב-ע"פ 6987/22:
עו"ד עינב יתח; עו"ד רועי אטיאס
בשם המשיבה 1:
עו"ד עידית פריג'ון
בשם המשיבים 2:
עו"ד תמי קלנברג-לי
בשם שירותי המבחן:
עו"ס אביה ג'בסקי

פסק דין

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין - כל הזכויות שמורות לאתר

1. ערעורים על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (השופט י' ליבדרו) מיום 12.4.2022 (הכרעת דין), ומיום 15.9.2022 (גזר דין), ב-ת"פ 27349-12-18.

2. הבהיר דין עוסק באחריות למוותה הטרגי של טוהר דוד ז"ל (להלן: המנוחה), אשר מצאה את מוותה לאחר שהתמודטה במסיבת טבע בלתי מאושרת, מבלי שפונתה לקבלת טיפול רפואי במשך שעות רבות.

העובדות לפי כתוב האישום

3. כתוב האישום מושא העורעור הוגש ביום 12.12.2018, כנגד שלושה: ליואן בגין (המערער בע"פ 6637/22; להלן: בגין); שלמה פשרל (המערער בע"פ 6987/22; להלן: פשרל); ועומרין חיון (להלן: חיון). כתוב האישום ייחס לנאים ביצוע של עבירה הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). לנוכח תיקון 137 לחוק העונשין, שנכנס לתוקף ביום 10.7.2019, הודיעה המשיבה כי היא מבקשת לייחס לשולשת הנאים ביצוע של עבירה המתה בקלות דעת לפי סעיף 301ג לחוק העונשין (לאחר תיקון), בהיותה, לשיטתה, הוראה המקרה עם לעומת המצב קודם לתיקון החוק.

4. על פי הנטען בכתב האישום, במועד שאינו ידוע, עobar ליום 4.8.2017 החליטו בגין ופשרל (להלן, יחד: המערערים) לארגן מסיבת טבע רבת משתתפים באזרע דרום הארץ, לשם רוח כספי, ללא אישורים כדין מגוריי המשטרה והרשויות הרלוונטיות (להלן: המסיבה). לצורך ארגון המסיבה, נקבעו המערערים מספר פעולות; אולם לא קיבלו רישיון מהмуצהה המקומית ולא שכרו שירותים אמבולנס או צוות רפואי כלשהו שייעמוד במתחם המסיבה. מתוך המסיבה הוקם על ידי עובדים מטעם המערערים ביום 4.8.2017, בשטח הסמוך לצומת להבים, והמסיבה נמשכה עד למחצית היום.

במועד הנ"ל, הנאשם השלישי בכתב האישום, חיון, היה סטודנט בשנה הרביעית ללימודים רפואיים, ועבד במסיבה, מטעם המערערים, כטורר כרטיסים ומצמיד צמידים (הمعداتם על כר שהנושא אותו על ידו רשייא להיכנס למסיבה). חיון לא הועסק על ידי המערערים כגורם רפואי מקצועי מוסמן.

5. ביום 5.8.2017, סמוך לשעה 04:00 לפנות בוקר, הגיעו למסיבה המנוחה, יחד עם מתן ג'AMIL (להלן: ג'AMIL) וחבר נוסף של ג'AMIL; וזאת לאחר שרכשו כרטיסים למסיבה. בשעה זו, שהו במתחם המסיבה מאות בלינים שרכשו כרטיסים למסיבה.

בסמוך לאחר הגיעם למסיבה, בלעו ג'AMIL והמנוחה חומר אותו חשבו כسم מסוג "אסיד", אשר הרכבו המדוחיק לא היה ידוע למסיבה. החומר היה ספג על פיסת קרטון אותה רכשו ג'AMIL והמנוחה במסיבה.

6. סמוך לשעה 06:00 הלכה המנוחה לרוקוד ברחבה. במהלך הריקוד, עקב סיבה שאינה ידועה למסיבה,

המנוחה התמוטטה ונפלה, החלה לפרקס, ודם החל לצתת מפה.

אנשים שהיו בסמוך למנוחה ניסו לסייע לה, וקראו לבניו אשר הגיע למקום ההתרומות. זמן לא רב לאחר מכן הגיעו גם פשרל. המערערים הרכיקו את המנוחה מהרחה. בשלב זה המערערים הבינו כי מצבה של המנוחה חמור ויש לפנotta לאalter לבית החולים; זאת הן מכיוון שנחטא בעצם במצבה של המנוחה, והן בשל דעותיהם של אחרים שסבירו כי מצבה חמור.

7. בגיו ואחרים העלו את המנוחה, בשעה 10:06 לערך, אל ארגז הטנדיר השיך לבגיו (להלן: הרכב),osaltsida של המנוחה שני אנשים: הראשון - אדם שהזותו אינה ידועה למשיבת; והשני - אור אילון (להלן: אילון), שווה במסיבה שהצטרכף לנסייה לאחר ששמע על אודות מצבה של המנוחה. השווים ברכב החלו לנסוע לכיוון כביש 31, שבכוונתם להוביל את המנוחה לבית החולים "سورוקה" בבאר-שבע.

במהלך הנסיעה, בשעה 10:45 לערך, התקשר בגיו אל חיון ומספר לו על אודות ההתרומות המנוחה. חיון אמר לבגיו כי לדעתו אין צורך לפנות את המנוחה לבית החולים, שכן הוא חובש וסתודנט לרפואה, והוא יודע כיצד לטפל במקרים כמו מצבה של המנוחה, וביקש שייחזרו למסיבה. חיון אמר את הדברים הנ"ל לבגיו מבלי שראה, בשלב זה, את המנוחה, בדק את מצבה הרפואי, או ידע על אודות הסיבות להתרומותה. כמו כן, לחיון לא היו הידע הרפואי והכלים המKeySpecים כדי לטפל במנוחה.

עלקב השיחה עם חיון, ולמרות שידע כי מצבה של המנוחה חמור וכי לא ניתן להסתמך על ידיעותיו המKeySpecים של חיון, החליט בגיו לחזור לאזור המסיבה. כל זאת, כאשר באותה עת היה ידוע לבגיו כי המנוחה נמצאת ללא הכרה, במצב של נעילת שרירים ולסתת, וכשדם יוצא מפה.

עם חזרתו לכינה למסיבה,פגש חיון את בגיו וביקש ממנו כי יחנה את הרכב בצל, כשהמנוחה שוכבת בארגז הרכב. חיון לא העניק טיפול רפואי כלשהו למנוחה לשם שלב לאחר מכן.

8. לאחר חזרת הרכב למתחם המסיבה, המשיכו המערערים בשגרת עבודתם במסיבה ולא התענינו במצבה של המנוחה, על אף שידעו כי מצבה חמור. המנוחה הושארה על-ידם לשכב בארגז הרכב. המערערים עשו זאת על אף שידעו כי חיון אינו גורם רפואיKeySpecי מוסמך, והיה עליהם לדעת כי לא יוכל להעניק טיפול רפואי למנוחה.

ายילון, אשר שהה עם המנוחה מהרגע שבו הועלתה לראשונה לארגז הרכב ועד לשעה 08:30 לערך, הפיציר בנאשימים, פעם אחר פעם, לפנotta לבית החולים. הנאשימים, מצידם, טענו כי הם יודעים כיצד לטפל במנוחה והדגישו בפני אילון כי אם יפנו אותה - יאלצו להפסיק את המסיבה. אורחים נוספים שהגיעו למקום שבו שכבה המנוחה הציעו לפנotta מהמקום, אולם הנאשימים מנעו את פינויו וטענו כי הם מטפלים בה. הנאשימים מסרו דברים אלו לายילון ולאחרים על אף שאיש מהם לא נקט בפועלה רפואיKeySpecי שייהיה בה כדי לסייע למנוחה.

9. בסמוך לשעה 08:30 הלך אילון לחפש את חבריה של המנוחה עם הגעה למסיבה. מאותו שלב, מעת

לעת, בדק חיוון את מצבה של המנוחה, ובמקביל המשיך את עבודתו כמצמץ צמידים בכניסה למתוחם המסיבת. כאמור לעיל, חיוון לא העניק למנוחה, בשום שלב, טיפול רפואי כלשהו.

סמור לשעה 03:10, ולאחר שחיון הבחן כי למנוחה אין דופק, הודיע חיוון לבגיו כי יש להזמין אמבולנס ולפנונו את המנוחה. בעקבות זאת התקשרו לבגיו וחיוון למגן דוד אדום, ונסעו ברכב לצומת הרים, כשהמנוחה שוכבת ברגם הרכב. עם הגיעם לצומת הרים, הם חזרו לצוות מד"א, אשר החל בטיפול מיידי במנוחה, שהייתה באוותה עת מחוסרת הכרה, ללא דופק ולא נשימה.

המנוחה פונתה לבית החולים "سورוקה" כשהיא מחוסרת הכרה לאחר שצווות מד"א הצליח להשיב לה את הדופק. המנוחהטופלה במחלקת טיפול נמרץ, אולם מצבה התדרדר; וביום 8.8.2017 נקבע מותה כתוצאה מנזק תחת-חמצוני חריף למוח.

10. בהתאם לעובדות המתוארות לעיל, טענה המשיבה כי הנאים גרמו למותה של המנוחה, במעשה או במחלה אטור, בנסיבות, שבהם מודעים לתוצאות האפשריות של מעשיהם. כאמור לעיל, לאחר תיקון 137 לחוק העונשין ושל היהות תיקון דין מקל עם הנאים, ביקשה המשיבה להרשיע אותם בעבירה של המתה בנסיבות דעת לפי סעיף 103ג לחוק, תחת עבירת ההריגת.

11. הנאים כפרו בנטען בכתב האישום.

הכרעת הדין

12. ביום 12.4.2022 ניתנה הכרעת הדין בעניינים של הנאים. בעיקרו של דבר, בית המשפט קמא קיבל את גרסתה העובדתית של המשיבה בכל הנוגע לבגיו, ובאופן חלקית בקשר לפשר. לעומת זאת, בית המשפט המחויז מצא כי יש לזכות את חיוון מחמת הספק.

13. בית המשפט המחויזקבע כי ביחס למערערים, אשר היו מארגני המסיבת ביום 5.8.2017, הוכחה התשתיתית ביחס לארגון וניהול המסיבת ללא רישיונות והיתרים; וכי לא הזמנו למסיבה מבעוד מועד צוות רפואי או אמבולנס. הממצאים העובדים החשובים לעניינו, אשר נקבעו בהכרעת הדין, מתמקדים ביחסם של הנאים למנוחה לאחר שהתאפשרה. לעניין זה נקבע, ביתר פירוט, כדלקמן:

סמור לאחר שהמנוחה התאפשרה ברחבת הריקודים, הגיעו למקום המערערים, שהחליטו כי לנוכח מצבה יש לפנונה בבית החולים אדם בשם רז אשורוב (להלן: אשורוב), אשר בין היתר נתן את שירותי האבטחה במסיבת, עודד את בגין לפנות את המנוחה ואף התלווה לנסיית הפינוי (להלן: הפינוי הראשון).

סמור להתאפשרות המנוחה והפינוי הראשון, בגין ביקש מאדם בשם אוזמה אלהוזיל (להלן: שריף), אשר נתן שירותו ניקיון במסיבת, בזמן את אחיו תאופיק זאיד (להלן: תאופיק), נהג אמבולנס. שריף יצר קשר טלפון אם אחיו

תאופיק, אך תאופיק דחה את ההצעה להגעה.

לקראת היציאה לפינוי הראשון, המנוחה הונחה בארגז הרכב של בגין; כשלצידה ישבו איילון, שהזדהה כחובש או פרמדיק, ואדם נוסף נמצא ערבו שזהותו אינה ידועה למשיבת (כונה בהכרעת הדין: הבדוא). לצד מושב הנגה ישב אשורוב. במהלך הנטייה לכיוון בית החולים "سورוקה", בגין קיבל סיימון מאחד מנושעי הרכב על קר ששייף במצבה של המנוחה. במהלך שיחה בין בגין לאילון ואשרורוב (שהציגו עצםם כבעלי ניסיון רפואי), נמסר בגין כי יש הטבה במצבה של המנוחה, מצבה צפוי להשתפר במשך זמן קצר; ועל כן ניתן לשוב למתחם המסיבה ולתת לה לנוח. במהלך הפינוי הראשון בגין שוחח בטלפון עם חיון (אשר עבר לכך לא ראה את המנוחה, לא בדק את מצבה, לא ידע את הסיבות להתמוטטוותה ולא שוחח על קר עם בגין). בעקבות השיחה עם איילון ואשרורוב, ויתכן שגם בעקבות השיחה הטלפונית עם חיון, החליט בגין לעזר את הפינוי הראשון ולהזור אל מתחם המסיבה.

14. עם חזרת הרכב אל מתחם המסיבה,לקראת השעה 07:00 בבוקר, בגין החנה את הרכב כשהמנוחה שוכבת בארגז הרכב. בחלוף פרק זמן מסוים, חיון הציע בגין להעביר את הרכב עם המנוחה למקום מוצל - וכך בגין עשה. בהמשך, בגין ביקש מהיון כי ישגיח על המנוחה. חיון עשה כן לטירוגין, יחד עם איילון. בגין שמר על קשר עם חיון כשהאחרון שהה ליד המנוחה, ומעת לעת הביא לו מים כדי שיוכל לנוקות את פניה. מדי פעם חזר חיון אל עמדת מכירת הcartisim, כשbegnon חזר אל הרכב והחליף אותו בשחות עם המנוחה.

בזמן ההמתנה נכחו אנשים נוספים סביבת הרכב שבו שכבה המנוחה, לרבות אשורוב. בזמן זה פנה חיון אל בגין מספר פעמים ביחס למצבה של המנוחה, והעלה את הצורך במתן טיפול רפואי או בפינוי בית החולים. בגין השיב לו כי הזמן פינוי רפואי הנמצא בדרך.

בשלב מאוחר של זמן ההמתנה, הגיע אדם בשם יהודה שם-טוב (להלן: יהודה), מכר של חיון, אשר הציע לפנות את המנוחה לבית החולים עצמו, באמצעות רכבו. שוהים במקומות, ויתכן שביניהם גם המערערים, הרתוינו את יהודה מלעשות כן. חיון חשב תחיליה לסייע ליהודה בפינוי המנוחה, אולם חזר בו משמעו את הערות האחרים ומכיון שסביר כי הזמן פינוי למקום (כפי שמסר לו בגין). זמן קצר לאחר שהיהודה עזב את המקום, בסמוך לשעה 10:30 בבוקר, הבחן חיון בהידדרות נוספת נוספת נסافت במצבה של המנוחה, ועל כן דרש בנסיבות מוגבלות פנוט את המנוחה ולהזמין אמבולנס. בעקבות זאת התרצה בגין והחליט לפנות את המנוחה. בגין, יחד עם חיון והבדוא, יצאו לפינוי נוסף של המנוחה (להלן: הפינוי השני).

בסמוך ליציאה לפינוי השני נעשה ניסיון נוסף, שלא הצליח, לזמן את תאופיק (נהג האמבולנס).

15. במהלך הפינוי השני יצר בגין קשר עם מד"א, לבקשת חיון, והעביר את הטלפון לחיוון אשר החל בפעולות החיה במנוחה בהתאם להוראות המוקדנית - עד לגעתם לצומת להבים והחברה לאmbulans. צוות מד"א העניק טיפול למנוחה, בעודה ללא דופק ולא נשימה. המנוחה פונתה בבית החולים سورוקה, ובחלוף כשלושה ימים, ביום 8.8.2017, נקבע מותה כתוצאה מנזק תת-חמצוני חריף למוות.

במקביל לפינוי השני של המנוחה, הודיע בגין לפועל שישגור את המסיבה, והלה فعل לעשות כן. בגין והבדוא עזבו את צומת להבים עם הגעת הכוחות הרפואיים, וחזרו אל מתחם המסיבה. חיון נותר בצומת להבים עם הכוחות

הרפואיים, עד אשר הגיע כוח משטרה. חיון הכוון את המשטרה אל מתחם המסיבה, מה שהוביל לסתירתה ולחילת החוקירה המשטרתית.

16. יש לציין כי גרסאותיו הראשונות של בגין, הן בשיחת הטלפון למקדנית מד"א (במהלך הפינוי השני) והן בהודעותיו במשטרה (מיום 5.8.2017 ומיום 7.8.2017), היו שקריות. בגין מסר כי המנוח נמצאה "מעולפת בשטח", כי ככל אין הוא בטוח שהשתתפה במסיבה, כי יצר קשה מיד' עם מד"א ובכך עשה כל שביכולתו כדי להציל אותה. בית המשפט קבע כי בגין מסר את הגרסאות השקריות כדי לנסות ולצמצם את מעורבותו באירוע.

עוד ניתן כי בית המשפט קבע, כממצא עובדתי, כי מצבם הכלכלי של המערערים היה רעוע, ועל כן הייתה להם מוטיבציה כלכלית ברורה שהמסיבה תצליח. בפרט לגבי בגין, נקבע כי: "[בגוי] חשש לחשוף בפני הרשות את התמונות המנוחה שמא הדבר יוכל לסייעת המסיבה טרם זמנה, מה שיוביל להפסדים כלכליים" (פסקה 24 להכרעת הדין).

17. על יסוד הקביעות העובדיות דלעיל, קבע בית המשפט המחויז כי הוכחו כל רכיב היסוד העובדתי של עבירות המתה בנסיבות דעת ביחס למערערים - בגין ופרשל - ובפרט רכיב ההתנהגות על דרך של מחדל (לפי סעיף 18(ב) לחוק העונשין). לעניין זה נקבע כי על המערערים, בהיותם מארגני המסיבה, הייתה מוטלת חובה לדאוג לאמצאי בטיחות רפואיים מינימליים הנדרשים בסיבות העניין - צוות רפואי ואmbולנס במתחם המסיבה (בהתבסס על סעיף 325 לחוק העונשין). למשל עשו כן, הפרו המערערים את חובתם, ובכך מתקיים הרכיב ההתנהgesי (על דרך של מחדל) שבعبارة המียวחתת להם.

באשר לטענה בדבר ניתוק הקשר הסיבתי העובדתי בין ההתנהגות המערערים לבין "התנהלות המנוחה", נקבע, על בסיס חוות דעת מומחים, כי: "בנסיבות ובנסיבותיהם תרמו [המערערים] לתהוםת המנוחה עצמאית להחמרה במצבה של המנוחה, ולבסוף למותה" (פסקה 137 להכרעת הדין). בנוסף, במישור הקשר הסיבתי המשפטי, נקבע כי בסיבות העניין ניתן וראוי היה לצפות את תוכאת המות.

18. בשונה מקביעתו לגבי המערערים, בית המשפט המחויז מצא כי בעניינו של חיון לא הוכח הרכיב ההתנהgesי של עבירות המתה בנסיבות דעת. זאת, משום שהוא לא נמנה על מארגני המסיבה ועל כן לא היו מוטלות עליו חובות כלפי המבלים בה: "לא ניתן ליחס [...] מחדל במובנו המשפטי-פלילי, וכפועל יוצא לא ניתן לומר שרכיב ההתנהגות של היסוד העובדתי בעבירה שיויסה לו, ואף בעבירה החלופית האפשרית של גרימת מוות ברשלנות, הוכח" (פסקה 135 להכרעת הדין). משכך נקבע כי יש לזכות את חיון מהعبارة המียวחתת לו בכתב האישום.

19. מכאן פנה בית המשפט המחויז לבחון את היסוד הנפשי של המערערים. במישור היסוד ההכרחי (המודעות לרכיבי היסוד העובדתי), נקבע כי הראיות מצביעות על כך שהמערערים היו מודעים, שניהם, לטיב המעשים ולקיום הנסיבות המקדיימות של האירוע - ובפרט ארגון המסיבה הבלתי-חוקית ללא צוות רפואי כונן ואmbולנס.

אולם, באשר למודעות בפועל ביחס לאפשרות גרימת התוצאה - מותה של המנוחה - נקבע כי קיים פער בין המערערים:

לגביו פשרל, נקבע כי לא הוכח מעל לכל ספק סביר כי הוא היה מודע בזמן אמת לאי-השלמת הפינוי הראשון, לכך שהמנוחה הושבה למתחם המסיבה, לכך שהמנוחה נותרה ברכב במשך שעות מבליל לקבל טיפול רפואי, וכך בזמן זה מצבה לא השתרפ. כמו כן, נקבע כי לא הוכח שפשרל היה מעורב בפינוי המנוחה (הן בפינוי הראשון והן בפינוי השני); לא הוכח כי היה מעורב, לפחות באופן משמעוני, בשיח על אודות פינויו; ולא הוכח כי שפה לצידה של המנוחה לאורך שעות ההמתנה עובר לפינוי השני. זאת, בשונה מבגוי, אשר לגבי נקבע כי היה מודע לכל האמור לעיל, בשל מעורבותו הישירה באירועים, כמתואר בנסיבות העובדיים.

בהתאם להבינה האמורה, בין מודיעותו של בגין לו זו של פשרל, נקבע:

"מודעות [בגוי] לנסיבות נוספות אלו מעכימה את הסיכון שזהלקח להתמצשות התוצאה האסורה באופן משמעוני, צזה אשר חורג מרשלנות. מן הצד השני, העדר מודיעות [פשרל] לנסיבות אלו, לאורך מרבית זמן ההמתנה משליך על מידת הסיכון שזהלקח ואף על מודיעותו בפועל לאפשרות גרים התוצאה" (פסקה 146 להכרעת הדיון).

20. אם כן, הספק שנותר ביחס למודיעתו בפועל של פשרל לאפשרות גרים התוצאה - לא אפשרה להרשיעו בעבירות המתה בנסיבות דעת כפי שתתקבש על-ידי המשיבה. עם זאת, בית המשפט המחויז מצא כי מודיעותו של פשרל למחדלי ולנסיבות הקשורות בהיערכות למסיבה, מביאה לידי גיבוש יסוד נפשי של רשלנות. זאת, כך נקבע, מכיוון שבנסיבות העניין, הסיכון אותו נתן פשרל בארגון המסיבה ללא נוכחות של צוות רפואי מיומן או אמבולנס היה בלתי סביר; ובפרט לנוכח חומרת הסיכון - תוצאה מות של מי ממשתפי המסיבה. משכך, קבע בית המשפט המחויז כי יש מקום להרשיית פשרל בעבירה של גרים מות בrelsנות לפי סעיף 304 לחוק העונשין.

21. באשר בגין, בית המשפט קבע כי התגבש אצלו יסוד הנפשי של קלות דעת, הן במישור ההכרתי והן במישור החפצי. זאת, בהתאם לאמור לעניין היקף מודיעותו של בגין במצבה של המנוחה והתנהגותו לאורך השתלשות האירוע (לרבות: אי-השלמת הפינוי הראשון, ההחלטה שלא להזמין אמבולנס, וההמתנה הארוכה טרם הפינוי השני עד אשר "לא נותרה ברירה").

22. סיכומו של דבר, המסקנה המשפטית ביחס לשלוות הנאים הייתה כדלקמן: בגין הורשע בעבירות המתה בנסיבות דעת לפי סעיף 301ג לחוק העונשין; פשרל הורשע בעבירות גרים מות בrelsנות לפי סעיף 304 לחוק; וחווון זוכה מהעבירה שיוחסה לו.

גזר הדיון

.23. ביום 15.9.2022 נגמר דין של המערערים.

במסגרת זו, עמד בית המשפט המחויז על תפקידו של המבחן שהוגשו בעניינים של המערערים, ובתווך לכך נסיבותיהם האישיות ויחסם לדבר העבירה; וכן תפקידו של פגעי עבירה. בהקשר זה יצוין כי אם המנוחה העודה בפינוי בית המשפט, מטעם המשיבה, במסגרת הטיעונים לעונש. לצד זאת, התייחס בית המשפט לכך שבגוי נעדר עבר פלילי; בעוד

לפערל הרשות קודמות, לרבות ביחס להפעלת מסיבת טבע קודמת ללא אישור.

24. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, ניתן משקל לתוצאה הטרוגית של האירוע בו קיפדה המנוחה את חייה, ולסבל שנגרם לה; לנסיבות תכונן המסיבה לא קבלת היתרים ורישונות, שככל לKİחת סיכון בלתי סביר מתוכנן ונמשך; ולמניע הכלכלי שעמד בבסיס מחדלם של המערערים.

בעניין של בגין, בית המשפט המחוזי נתן משקל נוסף לכך שהוא החליט להפסיק את הפינוי הראשון חרף מודעותו למצבה הרפואית הקשה של המנוחה, ולאחר מכן מכך ובמשך שעות ארוכות נמנע מלבצת לפינוי נוסף חרף העובדה שמצבה של המנוחה לא הوطב ושאיילון הפסיכיר בו לעשות כן.

כמו כן, בית המשפט המחוזי הדגיש את מישור חלוף הזמן כנסיבה ממשית לחומרה: "מחדרם של ה[מערערים] מלdegog ולוודא התיעצבות של צוות רפואי מיומן ומצויד בשטח המסיבה ולדאוג לאمبולנס בשטח המסיבה, מבועד מועוד, הוא לא בגדיר לKİחת סיכון רגעית או טעות רגעית שבשיקול הדעת, בדומה למי אשר מחייב לצאת לעקיפה מסווגת בכביש בשבריר של שנייה. מדובר בLIKחת סיכון בלתי סביר ממושכת ונמשכת אשר ניתן היה למנועה או לעצורה במספר הזדמנויות על-פני ציר הזמן" (פסקה 15 לגזר הדין). נפסק כי בגין הנסיבות הקשורות למישור חלוף הזמן מחמייה אף יותר, וזאת בשל פרק הזמן הממושך (כ-4 שעות) שבין החזרה מהפינוי הראשון ועד ליציאה לפינוי השני.

25. בית המשפט המחוזי דחה את טענת בא כוחו של בגין כי יש לראות בתחילת הפינוי הראשון כנסיבה מוקלה. לעניין זה נקבע כי הפינוי הראשון נעשה מתוך הבנות של בגין כי עליו מוטלת האחריות לעשות כן, ואין מדובר ב-"מבליה מן המניין במסיבה שגילה פרץ של רוח התנדבות". מכל מקום, כך נקבע, עובדת הפינוי הראשון עומדת דווקא לרעתו של בגין מכיוון שהדבר מעיד כי הוא הבין בזמן אמת את חומרת מצבה של המנוחה ואת הדחיפות שהייתה נדרשת בפינויו; ומכאן מתקבשת המסקנה כי אי-השלמת הפינוי הראשון, והעיכוב הארוך בפינוי השני, נובעים ממניעים כלכליים ואישיים. בית המשפט ציין כי אכן בגין לא היה אديש לאפשרות שהמנוחה תמצא את מותה; ברם, היסודות הנפשיים של העבירה בגין הוא עומד לדין הוא של קלות דעת ולא של אדיות, ולענין זה רלוונטי הסיכון הבלתי סביר שליך, באופן מודיע, ביחס לאפשרות תוצאה מותה של המנוחה.

26. באשר לאופי המעשים, בית המשפט המחוזי ציין כי על אף שניתן לראות בא-השלמת הפינוי הראשון כמעשה אקטיבי, נראה כי על פי מבחן הדומיננטיות לבחינת טיבו של רכיב ההתנהגות, התנהלותו הכוללת של בגין מאופיינית יותר ביחס לאשר בעשייה (או-זמן צוות רפואי ואמבולנס למתחם המסיבה ואו-פינויו של המנוחה לבית חולים במשך שעות ארוכות). בגיןו של פערל, אין ספק כי ההתנהגות היא מחדלית באופיה, משום שהאשם העיקרי שדבק בו הוא לעניין או-זמן צוות רפואי ואmbולנס, מראש, למתחם המסיבה.

27. מכאן פנה בית המשפט המחוזי לבחון דוגמאות מהפסקה, על אף שצין כי "קיים קושי למצוא דוגמאות בפסקה בהן ההמתה יוכסה לנאים בסביבות דומות לנסיבות המקירה דין".

על יסוד סקירת הפסקה, קבע בית המשפט כי מתחם הענישה ההולם בגין צריך לנوع בין ארבע

לשבע שנות מאסר; ובענינו של פ舍ל בין שנה לשנתיים מאסר.

בית המשפט לא מצא כי מתקיימות נסיבות אישיות אצל המעוררים אשר מצדיקות לחזור מהמתמחים שקבע. במסגרת גזירת העונש בגין המתחם, ציין בית המשפט כי לפשר עבר פלילי הכלול 10 הרשותות קודמות, בעיקר בעבירות סמים ורכוש, אשר התקיימו כולם למעט הרשעה אחת משנת 2018, אשר עניינה היה בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון שנעבירה בהקשר של מסיבת טבע.

.28. בהינתן האמור, הוטלו על הנאים העונשים הבאים:

על בגין נגזרו חמיש שנות מאסר בגין ימי המעצר; 12 חודשים מאסר על תנאי, לפחות שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת המתה; פיצוי כספי בסך 100,000 ש"ח לטובת הורי המנוחה.

על פשרל נגזרו 18 חודשים מאסר בגין ימי מעצרו; 12 חודשים מאסר על תנאי, לפחות שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת המתה; ופיצוי כספי בסך של 30,000 ש"ח לטובת הורי המנוחה.

טענות הצדדים בערעור מטעם בגין (ע"פ 6637/22)

.29. ערعروו של בגין הופנה הן נגד הכרעת הדין והן נגד גזר הדין.

בערעור על הכרעת הדין, טען בגין שתי טענות חלופיות: האחת, כי יש לזכותו באופן מלא מהעבירה המיוחסת לו; השנייה, וככל שהטענה הראשונה תידחה - כי יש להרשו עבירה של גרימת מוות ברשלנות, כפי שהורשע פשרל, חלף הרשותו בעבירות המתה בנסיבות דעת.

לקראת סיום הדיון בפניו, הצענו בגין למשוך את ערعروו על הכרעת הדין. בתשובה, הסכים בגין לוותר על טעنته הראשונה לזכוי מלא, אך ביקש לעמוד על טעنته השנייה. אגב כך, בגין הודה בביצוע עבירה של גרימת מוות ברשלנות, וטען כי יש להרשו עבירה זו או חלוף המתה בנסיבות דעת, כך שהותיר להכרעה את השאלה: "בפן המשפט" אם זה סיכון [...] בלתי סביר או סיכון כזה או אחר, שעד היום אנחנו לא יודעים" (עמ' 39 לפרטוקול המוקלט). משאלנו פניה הדברים, זו הטענה היחידה העומדת בפניו כתע בתענינו של בגין. ניתן ללמידה מהמסכמתו של בגין בדיון כי הוא מוותר למעשה על טענותיו במישור העובדתי, ומתמקד במישור המשפטי בלבד. אולם, כפי שיבורר להלן, טעنته במישור המשפטי נובעת במישרין מהקביעות העובדתית של בית המשפט כאמור, ועל כן ראוי לנכון להתייחס גם לטענותיו של בגין במישור זה ולדוחותן לגופן.

.30. במישור העובדתי, טוען בגין כי הוא לא היה מודע בפועל למצבה הרפואי הקשה של המנוחה ולכן הייתה בסכנת חיים, ומשכך לא מתגבש בענינו יסוד נשוי של קלות דעת. לעניין זה, טוען בגין, בין היתר, כי לא ידע בזמן אמרת שהמנוחה נחבלת בראשה, פרכסה, ודיממה מפהיה; או כי ניתן לה סימן מסווג "קוקאין" בכפיות בניסיון לעורר אותה. זאת, לטענת בגין, בשונה מהמעורבים האחרים בפרשה (לרבות חיון), שהיו מודעים לעבודות הללו.

בא כוחו של בגין הדגישו בטיעון בפנינו כי העובדה שבגוי החליט לצאת לפניו הראש ממלמתה שהוא לא היה קל דעת באשר למצובה של המנוחה במועד זה. עם זאת, לאחר שקיבל עצה שגوية מספר מעורבים שסביר כי הם בעלי רകע רפואי (אשורוב, אילון וחיוון), השתכנע כי מצובה של המנוחה לא מצריך עוד את פינויו לבית החולים, ועל כן חזר למתחם המסיבת. לטענת בא כוחו של בגין, העצות שקיבל במהלך הפינוי הראשוני "шибשו לו את היסודות הנפשי" (עמ' 8 פרוטוקול המוקלט).

בהקשר זה הוסיף בגין וטען כי השתכנע שטובתה של המנוחה הוא לחזור למתחם המסיבת חלף פינוי לבית החולים. כך, למשל, בנימוקי הערעור נטען כי בגין השתכנע שי-פינויה [של המנוחה] אל בית החולים רק יזק לה" (פסקה 777ב); וכן עלה גם מדובר בא כוחו של בגין לבדוק לפנינו.

כמו כן, בגין טוען כי בשלב שבו החל הפינוי הראשוני נמכרו זה מכבר כל התרופות למסיבת, ולכן אין יסוד לקביעה כי בסיס ההחלטה לחזור מהפינוי הראשוני עמד מניע כלכלי של השאת רוחים מהמסיבת.

31. במישור המשפטי, ובהתבסס על הטענות העובדות דלעיל, בגין טוען כי היסודות הנפשיים שהתגבש אצלו אינם מסוג "קלות דעת", אלא מסווג "רשלנות". זאת, למשל היה מודע לאפשרות גרים תוצאה מותה של המנוחה, ומכיון שלא סביר כי הוא נוטל סיכון בלתי סביר בכך שיחד ממהפינוי הראשוני והשתאה ביציאה לפינוי השני.

לענין זה, בגין טוען, בנוסף, כי אין מקום להבחין בין פשרל היה מודע לאו-השלמתה הפינוי הראשוני ולהמתנה הארוכה עד ליציאה לפינוי השני. על פי טענה זו, יש לראות בנסיבות מעירערים כמוין "יחידה אחת" - או שניהם היו מודעים בזמן לנסיבות האירוע, או שניהם לא היו מודעים. על כן, כך נטען, אם קיימים ספק סביר לגבי מודעותם בפועל של פשרל, כך גם לגבי מודעותם של בגין.

32. לצד הערעור על הכרעת הדיון, בגין ערער גם על גזר הדיון. כאמור לעיל, בדיון בפנינו בגין הודה בעבירה של גרים מות ברשנות. במסגרת זו, הסכים בנוסף לעונשה המקסימלית הקבועה בחוק לעבירה זו - שלוש שנות מאסר.

לטענתו של בגין, בית המשפט המחויז החמיר לאין שיעור בקביעת מתחם עונשה של בין ארבע לשבע שנים מססר. זאת, בהינתן שאין במצבו מתחמי עונשה להמתנה בקלות דעת על דרך של מחדל; ופסק הדין שעលיהם הסתמן בית המשפט המחויז בקביעת המתחם עוסקים בהמתנה בקלות דעת שבוצעה במעשים אקטיביים. לטענת בגין, גם אם מעוניינים להחמיר בעונשה, הכלל הוא כי יש לעשות זאת בהדרגות.

בנוסף, בגין לתקיימותן של מספר נסיבות שמצדיקות הקללה בעונשו: لكיחת אחריות על ארגון המסיבת כבר מהרגע הראשוני; היעדר עבר פלילי או הרשעות קודמות; היותו אדם נורמטיבי, נשוי ואב לשלושה ילדים קטינים; עיסוקו בפעילויות לגיל הרך. על יסוד האמור, נטען כי נתוני האישים של בגין מצדיקים סטייה לקללה מהמתחם לפי סעיף 40 לחוק העונשין; או לכל הפחות הקללה בקביעת העונש בתוך המתחם לפי סעיף 40יא לחוק.

בגוי הדגיש בנוסף את ההבדל בין המערערים - בעוד לפשרל יש עבר פלילי נכבד, הוא עצמו נטול עבר פלילי;

ואף על פי כן עונשו של בגין גבוה ב-3.5 שנים מעונשו של פשרל.

33. המשיבה טוענת כי בראש ובראשונה מדובר בערעור על ממצאי מהימנות ועובדת, כשאין כל עילה מבורתה להתרבות בהם. נטען כי בית המשפט קמא נסמרק על העדויות ששמעו, ועל החומר הראייתי שהונח לפניו, וקבע את שקבע לעניין היקף מודעתו של בגין למצבה של המנוחה ולהיותה בסכנת חיים. המשיבה סומכת את ידיה על קביעות בית המשפט המחויז לעניין היסוד הנפשי של בגין, ובפרט לעניין מודעתו למצבה הקשה של המנוחה לאורך כל השתלשלות האירופים (טרם היצאה לפניו הראISON, בחרזה למתחם המשיבה, ובמהלך שעותם המתנה עד ליציאה לפניו השני). המשיבה מדגישה כי מבחינת שלום המנוחה, לא הייתה שום הצדקה בהחזרתה למתחם המשיבה, ממקום שבו כבר לאחר התמונות הובן שמצבה קשה ומצדיק פינוי לבית חולים. הראיות בתיק מצביות בבירור על כך שבגוי היה מודע לפוטנציאל הקטלי של הסיכון שנטל - מותה של המנוחה, ונוגכ כפי שנagara מניעים כלכליים ואישיים.

לענין גזר הדין, המשיבה טוענת כי נסיבות העבירה מצדיקות את מתחם העונשה המכמיר שנקבע - ובפרט מדגישה לעניין זה את משך הזמן הארוך שחלף בין החזרה מהפינוי הראISON ועד ליציאה לפינוי השני. לעניין זה, נסמכת המשיבה על עונש המקסימום שנקבע בחוק לעבירה של המתה בנסיבות דעת - 12 שנים.

טענות הצדדים בערעור מטעם פשרל (ע"פ 6987/22)

34. פשרל הפנה את ערעורו נגד גזר הדין בלבד.

לטענתו, עיין בפסקה מלמד כי מתחם העונשה ההולם לעבירות גרים מות בירושלנות, בנסיבות דומות לעניינו, נע בין מספר חוותים של עבודות שירות לבין עונש מסר של מספר חוותים בודדים בלבד. זאת, בשונה ממתחם העונשה שנקבע בבית המשפט המחויז, העומד על בין שנה לשנתיים מסר.

לענין זה, פשרל מדגיש כי מחדלו מתחזקה בכך שהוא לא דאג לשירותים רפואיים במסיבה מבעוד מועד, וכי לא היה לו קשר ישיר להתנהלות בקשר למותה של המנוחה. לעומת זאת,vr נטען, בית המשפט המחויז קבע מתחם העונשה בהתאם על מקרים חמורים בהרבה, שאינם על דרך מחדל, שאף בהם נגזר עונש נמוך מזה שנגזר על פשרל בסופו של דבר.

עוד נטען כי מעבר להרשעה הקודמת של פשרל, שעומדת לו לרועץ, יתר נסיבותיו האישיות מצדיקות הקלה עמו בגזרת העונש בתוך המתחם - מצב כלכלי ומשפחתי קשה, מצב בריאותי רעוע, נטילת אחריות על חלקו באירוע, והבעת חרטה כנה ואמתית.

35. המשיבה טוענת, בדומה לאמור לעיל בגין ערעורו של בגין, כי עסקין בנסיבות העבירה חמורות אשר מצדיקות את מתחם העונשה המכמיר שקבע בית המשפט המחויז. לעומת זאת, הגם שפשרל הורשע לבסוף בעבירה של גרים מות בירושלנות ולא בהמתה בנסיבות דעת (ועל כך לא הוגש ערעור מצדיה), הרי שנסיבות העבירה ממוקמות את המודעות של פשרל בקרבה רבה למודעות בפועל (כפי שנדרש בסיסון נפשי של קלות דעת). משכך,

לעמדת המשיבה, עונש של שנה וחצי, שהוא מחלוקת מהעונש המקסימלי הקבוע בחוק לעבירות גרים מות ברשנות, הוא עונש סביר בנסיבות העניין ואינו חריג מרף הענישה המקבול.

עמדת שירות המבחן

36. במהלך הדיון שמענו גם את עמדת שירות המבחן.

באשר לבגוי, שירות המבחן ציין כי הוא שילם את מלא הפייצויים שהוטלו עליו בבית המשפט המחויז. עוד ציין כי בגין משותף פעללה עם שירות המבחן והליך טיפולים, וההתרשות היא שהוא נתרם מההלים הללו. לא הייתה המלצה של שירות המבחן מעבר לאמור.

באשר לפשר, גם לגבי ציין כי הפייצויים שהוטלו עליו שולמו על ידו במלואם. לצד האמור, שירות המבחן המליך ל乾坤, במסגרת גזירת העונש, את גילו של פשר, את מצבו הבריאותי והנפשי, ואת הזמן שהlf ממועד ביצוע העבירה שבגדרו לא נפתחו נגד פשר תיקים נוספים.

דיון והכרעה

37. לאחר שעניינו בעונות הצדדים ובחומר הראיות, ולאחר ששמענו את טיעוני הצדדים בדיון בפניינו - סבורני כי דין ערעורו של בגין על הכרעת הדין - להידחות; וכי דין העורורים נגד גזר הדין, הן מטעם בגין והן מטעם פשר - להתקבל.

ערעור בגין על הכרעת הדין - יסוד נפשי של "קלות דעת" או "רשלנות"

38. כאמור לעיל, במהלך הדיון שהתקיים לפניינו, הוצטצמה גדר המחלוקת באשר להרשותו של בגין בעבירות המתה בקלות דעת. בעת, עמדת לבירור השאלה הבאה: האם הוכח מעלה לספק סביר כי התקיים בגין היסוד הנפשי הדורש להרשה בעבירות המתה בקלות דעת, או שמא רק היסוד הנפשי להרשה בגין מות ברשנות (Heberra שב בגין הודה בדיון שהתקיים לפניינו)?

39. אזכיר כי בעבירה של המתה בקלות דעת, לפי סעיף 303ג לחוק העונשין, נדרש להוכיח שני רכיבים מצטברים של מחשבה פלילית:

הראשון - המישור ההכרתי, הכולל מודעות לכל רכיבי היסוד העובדתי של העבירה. הוכחת מישור זה נדרשת לגבי כל עבירה שהיסוד הנפשי בה הוא מסווג של מחשבה פלילית, לפי סעיף 20(א) לחוק העונשין. במסגרת עבירה של המתה בקלות דעת, נדרשת מודעות לכל רכיבי היסוד העובדתי של העבירה: מודעות לטיב המעשה או המחדל (ובמקרה של מחדל - מודעות גם לעובדות היוצרות את החובה לפעול); מודעות לניסיונות העבירה (קיים הנסיבה "אדם"); ומודעות לאפשרות הגריםה לתוצאות מותו של האדם.

השני - המשור החפצי של יסוד נפשי מסווג "קלות דעת", לפי סעיף 20(א)(2)(ב) לחוק. במסגרת עבירות המתה בקלות דעת, נדרש להוכיח כי הנאשם נטל במידה סיכון בלתי סביר לאפשרות גריםת תוצאת המות של האדם, מותן תקווה להצלחה למנעה (ע"פ 3891/19 זוארץ נ' מדינת ישראל, פסקה 19 לפסק דין של השופט ג' קרא (5.4.2020) (להלן: עניין זוארץ)).vr כר לפני תיקון 137 לחוק העונשין, וכר לאחריו.

המלומד ש"ז פלר מגדר את שני מישורי היסוד הנפשי "קלות דעת" כר:

"העשה, לא רק שלא חף לגורם לתוצאה המזיקה, אלא גם לא התייחס לאפשרות גריםתה בשינוי-נפש. הוא קיווה במלוא תקוותו שיצילח למנעה, אולם, למרות היוטו מודע לאפשרות גריםתה, לא ויתר על התנהגותו כדי להשיג את מטרתו המسوימת בדרך זו. כלומר, ניתן להגדיר את קלות-הדעtasota כאותה של מחשבה פלילתית, המתבטאת, במישור ההכרתי, במודעות בפועל לכל רכיבי היסוד העובדתי שבعبارة, ואילו במישור החפצי, בתקווה למנוע את התוצאה שהיא אחד מרכיבים אלה" (שניואר זלמן פלר יסודות בדיני עונשין כרך א 618 (1984)).

40. לעומת זאת, יסוד נפשי מסווג "רשלנות", אינו מצריך מודעות בפועל לרכיבי היסוד העובדתי (מישור הכרתי), אלא די כי אדם מן היישוב יכול היה, בנסיבות העניין, להיות מודע לאותו פרט" (סעיף 21(א) לחוק העונשין). במסגרת עבירה של גריםת מות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, לא נדרש צפויות בפועל של תוצאה המות, אלא די בקיומה של צפויות בכוח (עניין זוארץ, פסקה 25; ע"פ 02/02/7580 ג'ابر נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (22.9.2005)). דהיינו, ההבדל בין עבירת גריםת מות ברשלנות, בה כאמור מודה בגין, לבין עבירה של המתה בקלות דעת, הוא רמת המודעות של הנאשם לנטיית הסיכון הבלתי סביר. המטה בклות דעת כוללת נתילה מודעת של סיכון בלתי סביר להתחמשות תוצאה המות, מותן תקווה או ציפייה כי ניתן יהיה למנעה; בעוד גריםת מות ברשלנות כוללת נתילה בלתי מודעת של הסיכון הבלתי סביר, מקום שאדם סביר כן היה מודע לאותו סיכון.

41. בית משפט זה הכיר בכך כי לעיתים קיים קושי, הן מעשי והן עיוני, לשרטט את הגבול בין יסוד נפשי של קלות דעת ליסוד נפשי של רשלנות:

"קיימת בעיה מהותית אמיתית בתחום את הגבולות בין קלות-דעת לרשנות. בעיה זו קשורה במידה רבה לקבוע את גבולות המודעות שקיים נדרש אצל העושה. ככל שנדרשת מודעות מוחשית ומקיפה יותר במסגרת המחשבה הפלילית של קלות-דעת, כך יצטמצם תחום תחולתה של עבירת ההרגה, ובמקביל לכך יתרחב תחום תחולתה של גריםת מות ברשלנות. ואולם, השאלה העיונית של מקום המודעות, עומקה והיקפה, היא מורכבת ואינה קלה לפתרון" (ע"פ 00/3158 מג'ידיש נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 88, 80 (2000). להרחבת ראו: יורם רבינובסקי וacky המטה בклות דעת: קווים לדמותה ומחשובות על העבירות הנגזרות منها" ספר סלים ג'ובראן 963-972 (אהרן ברק ואחר, עורךים, 2023)).

42. כפי שובייר להלן, סבורני כי בעניינו של בגין לא קיים כל קושי לקבע כי הוא היה מודע בפועל לאפשרות התגבש אצל פשרל יסוד נפשי של קלות דעת.

גרימת המוות של המנוחה, ואף על פי כן נטל סיכון בלתי סביר באשר להת�性ות התוצאה - מותה של המנוחה - מטענו, תקווה כי זו לא תתתמש.

43. טענותו העיקרית של בגין ב迈向ור זה היא כי הוא מודע למצוות הרפואית של המנוחה. לטענתו, בשונה מעורבים אחרים בפרשא, הוא לא היה מודע כי המנוח נחבלה בראשה, כי נתנו לה שם מסווג "קוקאין" בכפיו בניסיון לעוררה (טענה עובדתית הנעדרת תימוכין בפסק דין של בית המשפט קמא), וכי יצא דם וקצף מפה. משכך, לטענתו, לא ניתן לקבוע כי הוא היה מודע לאפשרות הగירה למתה של המנוחה, ולכך שאי-פינניה מהוות נתילת סיכון בלתי סביר.

טענה זו מופנית, בערך, נגד קביעות מהימנות ועובדת העראה הדינית. לעניין זה, די להפנות לקביעותי העובדות של בית המשפט המחוזי:

"[בגיו] ניסה בעדותו לציר מצג לפיו לא היה מודע למצוות החמור של המנוחה עד אשר [חוין] הודיע לו בשלב המאוחר על הצורך לפנותה לבית החולים. גם ניסיון זה של [בגיו] נועד לנסות ולצמצם מידת אחירותו לעיכוב בפינוי המנוחה. [בגיו] אמין העיד כי מצובה של המנוחה לאחר שזו התמוטטה הצדיק פניו וכי אכן החל בפינוו, ואולם כשנשאל מודע לא המשיך את הפינוי של המנוחה לבית החולים, פניו שאמור להישר בונסעה כרבע שעה, השיב כי סמרק על [חוין], [איילון] ואשרוב שהם מבינים ברפואה יותר ממנו... [בגיו] העיד כי: "...גם בפעם הראשונה וגם בפעם השנייה, ישר איך שראית אותה התכוונתי לנסוע, לא חששתי על מה שייה, אם יסגרו את המסייעת... אפילו כמו ש[אשרוב] אמר... אמרתי 'כוס אותו המסייעת' כאילו... קודם כל חייב אדם...". אם אכן אמר [בגיו] דברים אלו, יש בכך כדי ללמד על מודעותו לכך שהמנוחה הייתה במצב חמור של סכנת חיים. על כך ניתן ללמידה גם כתיאר את אשורוב כמי אשר קיבל רגליים קרות כשראה את המנוחה ונמנע מלטפל בה, בעוד הוא זה שאמր: 'באנו ניקח אותה לسورקה...'. אמירה זו מלמדת על כך שמצוותה היה חמור וכן אשורוב קיבל על פי הנטען 'רגליים קרות' שכן פחד או שיתוק מלטפל באדם לא מתקיים במצב בו אותו אדם נמצא במצב קל כי אם במצב קשה. בנוסף [בגיו] עצמו הבין שיש צורך בפינוי מידי בבית החולים, מה שמצויב על מצב החמור של המנוחה כבר בסמוך לאחר התמוטטוותה" (פסקה 25 להכרעת הדין; ההפניות לפרוטוקול החקירה הושמטה - י' כ').

לモתר לציין את ההלכה שלפיה ערצת הערעור לא נוטה להתערב בנסיבות מהימנות ועובדת העראה הדינית, אלא במקרים חריגים. זאת, לאור התרשםתה הישירה והבלתי-אמצעית של העראה הדינית מהעדים והראיות שהובאו לפניה (ראו, מני רבים: ע"פ 7162/19 רаш נ' מדינת ישראל, פסקה 15 לפסק דין של השופט ע' גרשוקוף (3.1.2021)). בענייננו, לא רק שאין מקום לסתות מכלל זה, אלא שסבירני כי קביעותיו של בית המשפט המחוזי נכונות לגוף.

44. גם מגרסתו של בגין עצמו, ניתן ללמידה כי עבר לפניו לראשונה הוא היה מודע לכך שהמנוחה נמצאת בסכנת חיים. זאת, בראש ובראשונה, לנוכח גרסתו של בגין כי סבר שיש לפנות את המנוחה באופן מיידי לבית חולים לאחר התמוטטוות, מכיוון שהוא "חייב אדם". על גרסה זו שב בגין בטיעונים לפניו. אם כן, לא ברור כיצד ניתן לטעון לגרסה זו מחד גיסא, ובאותה הנשימה לטעון, מאידך גיסא, כי לא הייתה לבגיו מודעות לכך שהמית סכנה לחיה המנוחה. מי שמודה כי הבין את הצורך בפינוי מיידי של המנוחה לאחר התמוטטוותה (ואף החל בתהיליך הפינוי), בnimוק "קיים כל חי חי אדם", פשיטה כי היה מודע לאפשרות גרימת מוותה של המנוחה עקב אי-קבלת סיוע רפואי.

45. בגיו טען, במישור זה, כי מודעותו לאפשרות גריםת התוצאה השתניתה לאחר שהובהר לו, על ידי שלושה גורמים שונים שסביר כי הם בעלי ידע רפואי (אשרוב, אילון וחיון), כי המנוחה צפופה להטאוש בקרוב ואין הרכה בפניהם לקבלת סיוע רפואי. לאחר הדברים הללו, כך לטענתם בגיו, הוא היה סבור כי למעשה לא נשקפת סכנה לחי המנוחה, ואף כי מוטב לה שלא להתפנות לבית החולים; ועל כן לא ניתן לקבוע כי הוא היה מודע לאפשרות גריםת תוצאה המות.

סבירני כי אין בטענה זו כדי להויע לבגיו, אלא דווקא לתרום למסקנה כי התגבש אצלו יסוד נפשי מסווג קלות דעת. כאמור לעיל, הוכח כי בגיו סבר, עובר לפניו הרាសן, שהמנוחה נמצאת בסכנת חיים. עקב השיחות עם שלושת המעורבים הוא השתכנע, לטענתו, כי אין הכרח בפנוי המנוחה, ואף מوطב, כביכול, למנוחה, לשוב למתחם המסיבה ולהטאוש שם. מכך אנו למדים כי אולם שלושה מעורבים נתנו לבגיו את ה-"תקווה" כי תוצאה המות לא מתמשב בפועל, ושניתן יהיה למנועה על ידי המתנה ומתן סיוע מינימלי במתחם המסיבה.

כאמור, בגיו ניסה לטען מעלה לכך כי הוא השתכנע שמחינת טובת המנוחה יש להעדיף חזרה למתחם המסיבה חלף פניו לבית החולים. טענה זו אינה מקובלת עליי כלל ועיקר: לכל אדם בר-דעתו ברור כי כשאדם נמצא במצב רפואי קשה, הדורש פניו מיד לבית החולים (כפי שסביר בגיו לאחר התמונות המנוחה), עדיף לו לקבל טיפול רפואי מڪצועי מאשר לשכב בארגז הרכב ולחכות שי' עברו". ברי כי בגיו הבין שחזירה מהפניו הרាសן משמעותה נטילת סיכון באשר למצבה של המנוחה, כאשר באותה העת היה מודע לאפשרות תוצאה המות.

עם זאת, ה-"תקווה" כי ניתן יהיה להימנע מההתmeshות תוצאה המות גם מבלי לפנות את המנוחה לקבלת סיוע רפואי, עלתה בקינה אחד עם האינטראס הכלכלי והאישי של בגיו - כי לא יגרם לו הפסד כספי וכי לא "יתפס" בגין ארגנו מסיבת טבע בלתי חוקית. משכך, ובהתבסס על אותה "תקווה" שעוררו אצלם המעורבים כי המנוחה תטאוש לאחר מנוחה, בחר בגיו ליטול את הסיכון הבלטי סביר שבהתmeshות תוצאה המות מזור תקווה כי זו לא מתמשב. זהה בדיק ההגדרה בסעיף 20(א)(2)(ב) ליסוד נפשי של קלות דעת: "נטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גריםת התוצאה האמורות, מזור תקווה להצליח למנען".

כאמור לעיל, בית משפט זה עמד לא פעם על הקשי שבחוכחת יסוד נפשי מסווג "קלות דעת". זאת בעיקר בשל הקשי להצביע על מודעות בפועל לעומת לעומת מודעות בכוח. עם זאת, הנسبות דן, בהתייחס לבגיו, אין מעוררות כל קשי מהסוג האמור. התנגדותו של בגיו והמצאים העובדיים בהקשר זה מוכחים, מעל לכל ספק סביר, כי בגיו היה מודע בפועל לאפשרות התmeshות תוצאה המות. זו הסיבה שמלכתחילה בחר לצאת לפניו הרាសן. העובדה כי שב למתחם המסיבה מפני שהשתכנע כי יש סיכוי שהמנוחה תטאוש ללא סיוע רפואי - מעידה על נטילת הסיכון הבלטי סביר לההתmeshות התוצאה. אך, נראה כי הנسبות דן, בהתייחס לבגיו, הין דווקא נسبות "קלאסיות", מעין דוגמה מצוינת בספר לימוד משפטיים, ליסוד נפשי של קלות דעת.

46. לעומת זאת, די היה בחזירה מהפניו הרាសן על מנת להוכיח יסוד נפשי של קלות דעת אצל בגיו. אבל התנגדותו של בגיו לא התmatchה בכך. המנוחה הושארה בארגז הרכב במשך תקופה זמן אורך, של ארבע שעות. מספר קביעות עובדיות של בית המשפט המחויז באשר להתרחשויות במהלך ארבע השעות שהבנה שכבה המנוחה בארגז הרכב, עבר לפניו השני, מעיצימות את התגבשות היסוד הנפשי של קלות דעת אצל בגיו (פסקאות 101-96, 109 להכרעת הדין):

(-) בזמן שבין החזרה מהפינוי הראשון ועד ליציאה לפינוי השני, בגין הגיעו לבדוק את שלומה של המנוחה באופן תדרי, הביא לה מים, ועמד בקשר עם חיון בגין למצבה.

(-) אילו שב והפציר ברגעיו, מספר פעמים במהלך השעות הללו, לפנות את המנוחה לבית החולים, ולהלה סרב.

(-) כשנתבקש לפנות את המנוחה, במספר הזדמנויות, בגין שיקר באומרו כי הזמן אמבולנס למקום ועל כן אין צורך בפינוי.

העובדות הללו מצירות תמונה עגומה וקשה באשר להתנהלותו של בגין: המנוחה שכבת שעות ארוכות בארגז הרכב. שעה חולפת, עוד שעה ועוד שעה. בגין, אשר אמר כבר היה מודע לכך שנשקפת למנוחה סכנת חיים (ומשכן יצא לפינוי הראשון מלכתחילה) - שב מפעם לפעם לבדוק את מצבה של המנוחה. הוא נחשה לכך שמצבה קשה ולא חל בו שום שיפור, בניגוד لما שקיוה כשהחליט לחזור מהפינוי הראשון. מצבה הרפואי הקשה של המנוחה גם הובחר לו שוב ושוב על ידי מי שהוא לידה. אף על פי כן, בגין בחר להיתלות ב"תקווה" כי התוצאה הטרוגנית לא תתmesh תוך נטילת סיכון בלתי סביר המתבטא בעיכוב הרב בפינויו של המנוחה לטיפול רפואי. בכל דקה ודקה שחלהה במהלך השעות הארוכות הללו -לקח בגין את ההחלטה להמר על חייה של המנוחה.

לענין זה אפנה לדברים של בית המשפט המחויז, שמקובלים עליו במלואם:

"בעניינו אין מדובר בסיטואציה רפואית של שניות מספר או דקota מספר שאז יכול וניתן היה להידרש על אתר להמלצת רפואית של אחר שנמצא בסביבה. בעניינו מדובר בסיטואציה שארכה שעות ארוכות בהן לא נצפה כל שיפור אמיתי במצבה של המנוחה וכן ניתן היה להבין שאין מקום לסתור על עצות כאלו ואחרות של גורמים מזדמנים, עצות שכבר הוכחו כלל נכונות (שהרי נתען שבחולף שעה וחצי-שעותים תINUור, והפינוי היה בחלוף 4 שעות לערך מזמן ההסתממותות). ואף מעבר לכך, מרגע ההסתממותות של המנוחה מצבה קשה. [...] ומכאן שלא היה כל מקום לעכב פינויו של המנוחה לרגע אחד, והוא, בהעדר צוות רפואי אמבולנס זמינים, להביאה לדיחיות בית החולים, כפי שבפועל סבר [בגיו] מלכתחילה. הינו, אין מדובר במצב גבולי שניתן לשקל מה נכון לעשות בו."

בסוף דבר [בגיו] כמנהל ומארגן המסיבת קיבל החלטות לאחר ששמע שלל עצות וריעונות, ולטעמי השיקול שהוביל אותו עד להחלטה זאת לפניו השני לא היה השיקול הרפואי כי אם זה הקשור בחשש שהמסיבה תיגור עמו הידוע דבר ההסתממותות המנוחה לרשות, על המשמעויות הכלכליות הנובעות מכך ובשל החשש להסתבר עם הרשותות כתוצאה מכך. [...] העובה שלבסוף [בגיו] נערת להפצירתו של [חיון] ויצא לפניו השמי אין בה כדי לשנות המסבנה האמורה, אלא יש בה כדי ללמד שرك בשלב זה הבין סוף סוף [בגיו] שאין מילפנות המנוחה לבית החולים" (פסקה 113 להכרעת הדין).

47. תימוכין נוספים ליסוד הנפשי של בגין מצוים בגרסאות הראשונות שנTRAN בגין להשתלשלות האירועים. בשיחת הטלפון עם מוקדנית מ"א, במהלך הפינוי השני, אמר בגין כי המנוחה נמצאה מעולפת מצד הדרק. ALSO היו גם גרסאותיו הראשונות של בגין במשטרה. בהודעתו במשטרה מיום 5.8.2017 מסר כי: "[חיון] נמצא אותה סמור למקום באתי עם הטנדר והוציאנו אותה החוצה מהמסיבה לאזורי צומת להבים וחיגנו למ"א..."; ובהודעתו מיום 7.8.2017 מסר כי: "אני בכלל לא בטוח שהבחורה הייתה במסיבה. זה מה שנראה לי... עשית כל מה שיכול להציג אותה אתה

יכול להוציא את ההצלחות ממד"א ולראות שאני דיברתי איתם". גרסאות שקריות אלו מעידות כי בגין חשש "להסתבר" וכי הבין, בזמןאמת, שדבר החזקת המנוחה במשך שעות מבל' לפנזה לטיפול רפואי, הוא דבר שעדיף לא להודיע בו.

48. על יסוד כל האמור לעיל, הגעתו לכל מסקנה כי בדיון קבע בית המשפט המחויז כי הוכח, מעבר לכל ספק סביר, שהתגבש אצל בגין יסוד נפשי מסווג "קלות דעת".

טרם סיום פרק זה,أتיחס בקצרה ליתר טענותיו של בגין בערעור על הכרעת הדיון:

49. המניח הכלכלי - בגין טען כי בשלב שבו התמוטטה המנוחה נמכרו זה מכבר כל הרכיטיסים למסיבה, ולכן אין יסוד לקביעה כי חשש מהפסד רוחחים במסיבה הוא שהביא לעיכוב בפינוי המנוחה.

ראשית, טענה זו מופנית נגד קביעות עובדות של בית המשפט המחויז, אשר כאמור אין זו דרך של ערכאת הערעור להטערב בהן. כך, קבע בית המשפט המחויז כי: "במסגרת שיקולו לעכב את פינוי המנוחה עדמו לנגד עינו של [בגוי] שיקולים כלכליים הקשורים בתוצאות פינוי המנוחה והחשש מחשיפת המסיבה בפני הרשות" (פסקה 20 להכרעת הדיון). בית המשפט דין בהרחבה בשאלת השיקולים והמניעים הכלכליים של בגין, ומצא לקבל את טיעוניה של המסיבה לעניין זה (פסקאות 20-24 להכרעת הדיון). לא מצאתי טעם להטערב בקביעות הללו.

שנית, גם אם אינה לטובתו של בגין כי אכן בשלב שבו התמוטטה המנוחה נמכרו כל הרכיטיסים למסיבה, הרי שלא היה זה האינטרס היחיד שלו בעיכוב הפינוי. עסקין במסיבת טבע בלתי-חוקית ללא אישורם והרישונות נדרשים, בגין היה מארגניה. אשר על כן, ככל הפחות עמד בגין אינטרס למנוע את חשיפת המסיבה כדי שלא "יסתבר" עם הרשות.

כאמור לעיל, לא יכול להיות חולק כי מנוקודת הראות של טובת המנוחה, עדיף היה כי תפונה לקבלת סייע רפואית באופן מיידי ובสมוך לאחר שהtamoteta. גם בגין העיד על עצמו כי חשב כך בזמןאמת, ומשכך יצא לפינוי הראשון. עצם העובדה כי בגין לא השלים את הפינוי הראשון, גם אם בהסתמך על עצות של אחרים, מעידה כי מבחינתו עמד על הCPF אינטרס איש/כלכלי כזה או אחר, אותו בחר להעדייף על פני אינטרס בריאותה ושמירת חייה של המנוחה. אילו לא היה קיים אינטרס כאמור, אילו לא סבר בגין כי פינוי המנוחה עלול לפגוע באינטרסים שלו-עצמם, הרי שאין כל היגיון בהפסקת פינוי המנוחה וחזרה למתחם המסיבה. אי-השלמת הפינוי הראשון מדובר אףו بعد עצמו.

50. הבדיקה בין המערערים - בגין טען כי אין כל בסיס להבחין בין לבן פשרל. בהתבסס על שלל טענות עובדותיו, בגין כי גם פשרל היה מודע בזמןאמת למצבה של המנוחה, וכי אותו ספק סביר שנקבע באשר ליסוד הנפשי של פשרל תקף גם לגבי.

אין לקבל טענה זו. המקור להבינה בין היסוד הנפשי של בגין (קלות דעת) לבין היסוד הנפשי של פשרל (רשנות), אשר הביא להרשעתם בעבירות שונות, נעה בקביעותיו העובדתיות של בית המשפט קמא: בית המשפט המחויז מצא כי לא הוכח, מעבר לספק סביר, שפשרל היה מודע בזמןאמת לאי-השלמת הפינוי הראשון ולעיכוב ביציאה

לפינוו השני (פסקאות 144-146 להכרעת הדין). קביעות אלו התבססו על החומר הראייתי והעדויות ששמע בית המשפט המחויז. זאת, בשונה מהקביעות הנזכרות לעיל בנוגע לבגיו.

כעת מבקש בגין, בנגד למצאי בית המשפט קמא, כי פשרל היה מודע בזמן אמת להשתלשלות האירוחים באשר למנוחה. טענה זו, אף לו היה מקום לקבללה, אין בה כדי להועיל בגין. כל שניתן יהיה לקבוע, לו תתקבל הטענה האמורה, הוא כי גם אצל פשרל התגבש יסוד נפשי מסווג של "קלות דעת" והוא מוקם להרשיעו בעבירה חמורה יותר. לעומת זאת, לא ניתן, על יסוד הטענה, לקבוע כל מצא מכך בנוגע לנפשי של בגין.

לענין זה, לא לモותר לציין כי המשיבה לא ערערה על זיכוי של פשרל מעבירות המתה בקלות דעת (והרשעתו החולפית בעבירה של גרים מוות ברשלנות), ועל כן שאלת היסוד הנפשי של פשרל כלל לא עומדת לבחינה בגין העורו.

.51. על יסוד כל האמור לעיל - יש לדעתו לדחות את ערעור בגין על הכרעת הדין.

הערעורים על גזר הדין

.52. כאמור לעיל, סבורני כי באשר לעורו על גזר הדין - דין הערעורים להתקבל.

בנסיבות העניין אני סבור כי עונשי המאסר שהוטלו על המערערים החמירו עמו מעבר למידה, ועל כן יש הצדקה להתערבותנו. ואבאר.

.53. הצדדים אינם חולקים כי עסקין במקרה יוצא דופן, וכי קיים קושי לאתר פסיקה לביסוס מתחם עונישה הולם. כך סבר גם בית המשפט המחויז. אשר על כן, אני סבור כי קיים טעם בסיקירה קצרה של פסיקה קודמת שלעמדתי יש בה כדי לסייע בקביעת מתחמי העונישה בענייננו (הגם שלא ניתן לבצע היקש ישיר). כך אעשה להלן, תוך בחינה נפרדת של עבירות המתה בקלות דעת וUBEIRAT GRIMAT MOOT BRASLONOT. לאחר מכן אעמוד על מתחם העונישה ההולם בעניינים של כל אחד מהמערערים, ובהתאם אקבע את עונש המאסר שיש לגזר, לעמדתי, על כל אחד מהם.

ערעור בגין על גזר הדין - המתה בקלות דעת

.54. כאמור לעיל, בית המשפט המחויז קבע כי בעניינו של בגין מתחם העונישה נע בין 4 ל-7 שנות מאסר; וגזר את דיןו ל-5 שנות מאסר בפועל.

בגיו טוען כי אין בנמצא פסקי דין מהם ניתן לגזר מתחם העונישה לעבירות המתה בקלות דעת על דרך של מחדל. נראה כי גם המשיבה מסכימה לכך, במידת מה.

על מנת להכריע בערעור, מצאתי בכל זאת לבחון מספר פסקי דין שיש להם, לעמדתי, רלוונטיות לעניינו:

ע"פ 9647/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(1) 213 (2012) (להלן: עניין פלוני) - עובדות פסק דין זה עוסקת במירוץ מכוניות בלתי חוקי, שבו אחד מהנהגים איבד שליטה על רכבו, וכתוצאה מכך נהרג והנוסף שהוא עמו ברכב. נגד הנהג במכונית האחראית שהשתתפה במירוץ הבלתי חוקי, שהיה גם יוזם ומארגן המירוץ, הוגש כתב אישום שיחס לוי, בין היתר, עבירות הריגה בסיסוד נפשי של קלות דעת. זאת, על יסוד יזום המירוץ והשתתפות בו, תוך נהיגה מסוכנת ולא רישון. בית משפט זה קבע כי ניתן להרשיע את הנאשם בעבירת הריגה (בניגוד לקביעת בית המשפט המחויז), ובהתאם מצא כי יש להחמיר את עונש המאסר בפועל שהוטל על הנאשם, ולהעמידו על 16 חודשים. לעניין זה הובא בחשבון הכלל שליפוי ערעור אינה ממצה את הדיון; וכן נסיבותו האישיות של המערער שם (גיל צער, היעדר עבר פלילי והליך שיקומי חיובי).

ע"פ 8002/13 בדרhana נ' מדינת ישראל (21.5.2015) - פסק דין זה, בדומה לעניין ע"פ 9647/10 המוזכר לעיל, עוסק במירוץ מכוניות בלתי חוקי שהסתיים במוותו של אחד המשתתפים. המערער נסע בעקבות המשתתפים וצפה במירוץ מכוניותו. לאחר שאחד מהמשתתפים במירוץ התהף עם רכבו ועף אל מרכז הכביש, דרס אותו המערער למorte וنمולט מהמקום. המערער הורשע בעבירת הריגה (בסיסוד נפשי של קלות דעת) ובעבירת הפקרה. בגין הרשעה זו נגזרו על המערער, בין היתר, 3 שנות מאסר בפועל. יצוין כי בגין דחית הערעור בבית משפט זה, נקבע בגין עונש המאסר בפועל כי: "עונש זה אינו סוטה ממדיניות הענישה הראوية ואינו מצדיק את התערבותה של עררכת הערעור. ניתן אף לומר שעונש המאסר בפועל מקל בגין העבירות שבhan הורשע ולהליך היישר בהן" (שם, פסקה 6).

ע"פ 1888/19 גרייב נ' מדינת ישראל (5.4.2020) - במקרה זה נהג שנסע ללא ביטוח ולא אישור בעל הרכב התבקש לעצור בצד עלי ידי שוטר. מחשש להיתפס, האיז הנהג את מהירותו ופגע בשוטר. כתוצאה מכך נהרג השוטר. הנהג נמלט מהמקום ולא הזעיק עזרה. נגד הנהג הוגש כתב אישום שמייחס לו עבירות הריגה (בסיסוד נפשי של קלות דעת) והפקרה אחרי פגיעה (סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה). המערער הורשע בעבירות המיויחסות לו, ובערעור לבית משפט זה הומרה הרשותה בעבירת הריגה לעבירות המתה בנסיבות דומות לפי סעיף 301ג לחוק (בעקבות התקון לחוק העונשין). עונש המאסר שנגזר על המערער שם, בגין שתי העבירות האמורות, הוא חמישה שנות מאסר בפועל. ערעורו בגין חומרת גזר הדין נדחה בבית משפט זה.

בנמצא מספר פסקי דין בגין המתה בנסיבות דומות, שעוסקים בתאונות דרכים שנגרמו עקב נהיגה מסוכנת. במקרים הללו עונשי המאסר בפועל נעימים בטוויה וחסית רחב, כתלות בנסיבות המקרה: ב-ע"פ 2211/21 בדרhana נ' מדינת ישראל (14.7.2022) הוטלו 18 חודשים מאסר בפועל; ב-ע"פ 224/21 פלוני נ' מדינת ישראל (27.4.2022) הוטלו 7222/19 אלגרגאו נ' מדינת ישראל (10.10.2021) הוטלו חמישה שנות מאסר בפועל; ב-ע"פ 5736/22 עסאפה נ' מדינת ישראל (18.5.2023) הוטלו שבע שנות מאסר בפועל.

.55. נסיבות העניין דנן, בהשוואה לפסקי הדין הנ"ל, מלמדות כי עניינו של בגין יהודי בשני היבטים:

ראשית, בגין הורשע בהתנהגות על דרך של מחדל (פסקאות 131-135 להכרעת הדיון), בשונה מפסקி הדיון הנ"ל. לכאורה, העובדה כי בגין הורשע בהתנהגות על דרך של מחדל עשויה לשמש כנسبة שמצויה הקלה מסוימת

במתחם הענישה - לא הוא זה שגרם, בהתנגדותו, להתומות הראשונית של המנוחה על רוחבת הריקודים. זאת, בשונה מהמרקם המנוים לעיל, שבהם התנגדותם האקטיבית של הנאים גרמה במישרין לפגיעה ולתוצאת המוות.

במאמר מוסגר אצ"ן כי, לעומת התייחסותו של בגין במלך האירע, ובפרט החזרה מהפניי הראשון - קרוביה עד מאד להתנגדות על דרך של מעשה. יש לכך נפקות באשר למידת החומרה שבמיעדים, אשר משפיעה גם על מתחם הענישה.

אולם, בהינתן שבית המשפט קמא קבע כי התנגדותו של בגין הייתה על דרך של מחדל - דומה כי עסקין במקרה תקדים. בהיעדר פסיקה קודמת להרשעה בנסיבות כגון דא בעירה זו, שניתן להסתמך עליה בקביעת מתחם הענישה, דומה כי יש מקום לקבוע את רף הענישה באופן הדרגתי, בהיקש מערךן הדרגות בענישה (וראו: ע"פ 2247/10 יmani נ' מדינת ישראל, פ"ד סד(2) 666, פסקה 79 (12.1.2011); ע"פ 6020/12 מדינת ישראל נ' עדן, פסקה 23 (29.4.2013)). היבט זה, אף הוא, עשוי להוות הצדקה להקללה מסוימת במתחם הענישה בגיןו של בגין.

שנית, התנגדותו של בגין, גם אם בדרך של מחדל, מאופיינת בכך שהיא נמשכה לאורך זמן. ההחלטה שלא לפנות את המנוחה לבית חולים היא החלטה מתמשכת, שהחלתה עם החזרה מהפניי הראשון ונמשכה לאורך כל ארבע השעות עובר ליציאה לפניו השני. זאת בשונה מרבית המקרים המנוים לעיל, המאפיינים בהחלטה רגעית שנלקחת במהירות (כדוגמת החלטה לצאת לעקיפה מסוכנת או חציית צומת באור אדום). חריג לכך הוא עניין פלוני, שם הורשע המערער על יסוד ארגון והשתתפות במירוץ מכוניות בלתי חוקי. אולם בעניין זה גזר הדין עמד על 16 חודשים מאסר בפועל בלבד, נמוך משמעותית מהעונש שהוטל על בגין בעניינו.

"מירוץ הזמן", כפי שמכנה זאת בית המשפט המחויז (פסקה 15 לגזר הדין), מהוות נסיבה מחמירה ומשפיע גם הוא על קביעת מתחם הענישה.

על יסוד כל האמור לעיל סבורני כי המתחם שקבע בית המשפט המחויז בגיןו של בגין מחמיר מעט.

כמו כן, דומה כי הקביעה בתוך המתחם מחמירה אף היא במעט. בית המשפט קמא נימק את גזירת העונש באמצעות המתחם, ולא הצד המקל, בהתרשםות שירות המבחן. מנגד, נסיבותו האישיות והמשפחתיות של בגין, היעדר העבר הפלילי, והעובדה כי ניהל חיים נורמטיביים ויציבים לפני האירע - מティים את הCPF לעבר גזירת עונש על הצד המקל של המתחם (סעיף 40יא לחוק העונשין).

לענין זה, אין לדעתו לקבל את טענת בגין לסתיה מתחם הענישה לפי סעיף 40ד לחוק העונשין. סעיף זה לחוק העונשין מתייר סטייה מתחם הענישה מטעמי שיקום הנאשם (בין אם השתקם בפועל ובין אם "יש סיכון של ממש שישתקם"). סבורני כי עניינו של בגין כלל אינו עולה על דרישת השיקום שבסעיף; וממילא, בהתאם להוראת ס"ק (ב), מידת החומרה שבמיעדי של בגין אינה מצדיקה סטייה מתחם.

בشكلו העובדה כי בית המשפט החמיר מעט הן במתחם הענישה שקבע והן בجازת העונש בתוך המתחם - אני סבור כי יש להקל בעונש המאסר בפועל שהוטל בגין, ולהעמידו על ארבע שנות מאסר.

58. כאמור לעיל, בית המשפט המחויזי קבע כי בעניינו של פועל מתחם הענישה נע בין שנה לשנתיים מאסר; גזר את דיןו ל-18 חודשים מאסר בפועל.

59. על מנת להכריע בערעור, אלו הם, לעומת פסקי דין רלוונטיים (ולרובם הפנו הצדדים בטיעוניהם):

רע"פ 8310/05 שורץ נ' מדינת ישראל (7.2.2006) (להלן: עניין שורץ) - החלטה זו עסקה באסון בפסטיבל המוזיקה בעבר בשנת 1995, שבו נגרם מוותם של שלושה בני נוער עקב צפיפות ועומס קהל שנוצרו בכניסה למופע, ועקב ליקויים בתכנון הפסטיבל ואבטחו. מפיק הפסטיבל הורשע בעבירה של גרים מות ברשנות על יסוד התרשלותו בארגון המופע והבטחת הסדר הציבורי בו. על הנאשם גזר עונש מאסר בפועל של תשעה חודשים מאסר סורג ובריח.

רע"פ 5926/17 עשרו נ' מדינת ישראל (18.12.2017) - על פי עובדות מקרה זה, התרחשו עבודות בניה בעיר תל אביב, ובמסגרן לו הותר לשימוש שביל הולכי רגל. הולך רגל מצא את מותו כשבר בשביל האמור, כתוצאה מפגיעה כף טרקטור בפלג גופו העליון. מנהל העבודה (לא מפעיל הטרקטור) הורשע, על פי הודהתו, בעבירה של גרים מות ברשנות. על הנאשם גזרו שני חודשים מאסר בפועל, בהינתן מצבו הבריאות של הנאשם שהיווה נסיבה מוקלה. בהחלטת השופט א' שם צוין כי: "בנסיבות רגלוות, מן הראי היה להטיל על המבקש עונש מאסר ממושך הרבה יותר שירוצה מאחריו סורג ובריח" (שם, פסקה 16).

ע"פ (מחוזי ת"א) 00/00 71198 בר-אילן נ' מדינת ישראל (11.10.2001) - פסק דין זה של בית המשפט המחויז בטל Aviv-Ipo, עסק ב-"אסון המכבים": קרישת גשר מעלה נחל הירקון במהלך טקס הפתיחה של אירווי המכבים בשנת 1997, בו מצאו את מותם ארבעה ספורטאים ונפצעו עשרות נוספים. מהנדסי הגשר וארגוני האירוע הורשעו, בין היתר, בעבירה של גרים מות ברשנות וجرائم חבלה ברשנות (שניים מהנאשמים הושעו בעבירות נוספות לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאות, התשכ"ט-1969). עונשי המאסר מאחריו סורג ובריח, שהוטלו על הנאשמים, נעו בין 4 חודשים ל-21 חודשים מאסר.

ע"פ (מחוזי י-מ) 12107-09-18 ורשבסקי נ' מדינת ישראל (6.1.2019) - פסק דין זה של בית המשפט המחויז בירושלים עסק באחריות לקרישת מבנה ברחבת הטקסים בהר הרצל בירושלים, ביום 18.4.2012, בעקבותיו מצאה חילתה את מותה ונפצעו שניים נוספים. המהנדס, שעוניינו לא הסתיים בהסדר טיעון (לעומת חמשת הנאשמים האחרים), הורשע בעבירות של גרים מות ברשנות וجرائم חבלה ברשנות; ונגזר עליו עונש של תשעה חודשים מאסר בפועל, מאחריו סורג ובריח.

60. מבין פסקי הדין הנ"ל, הצדדים סברו כי הדומה ביותר לענייננו הוא פסק הדין בעניין שורץ שעסוק באסון בפסטיבל ערד. שם, נגזרו על הנאשם תשעה חודשים מאסר בפועל.ammen בעניין שורץ לא היה מדובר בארגון אירוע בלתי-חוקי, כבנינו, אולם מחדלים אחרים אףו את מעשיו של הנאשם והביאו להרשעתו, והתוצאה הייתה אף קשה יותר מהתוצאה הקשה שנגזרה בסביבות דן.

61. המשיבה ביקשה לטעון בפנינו כי המקירה של פשרל הוא חמור, ומצדיק את עונש המאסר בפועל שהוטל עליו. במסגרת זו טענה המשיבה לנסיבות הבאות: פשרל היה ממארגני המסייע; התמונות המנוחה הייתה אירוע מטלטל בגין המסייע, ש"cols ידיעים עליו"; פשרל היה נוכח בזמן התמונות המנוחה ברוחבת הריקודים; התקיים קשר טלפוני בין המערערים לאורך האירוע; פשרל היה מעורב בשלב שבו יהודה ביקש לפנות את המנוחה. לטענת המשיבה, אמנם נקבע כי אין בנסיבות אלו כדי להוכיח, מעבר לספק סביר, מודעות בפועל של פשרל (בגדרי יסוד נפשי של קלות דעת), אך הן מעידות על מידת רשלנות גבוהה במיוחד, ה"נשחת" לקלות דעת.

בטענות אלה, מנשה המשיבה, למצער במידה מה, לחזור לטענתה בהליך דלמטה כי פשרל היה מודע לא-השלמת הפינוי הראשון ולעיכוב בפינוי השני, וכן התרשלותו היא ברף חומרה גבוהה. עם זאת, איןני סבור כי ניתן לקבל קו טיעון זה. בית המשפט המחויז מצא כי לא ניתן לקבוע שפשרל היה מודע בפועל להשתלשות האירועים שהביאה למותה של המנוחה עבור לאינטראקציה עם יהודה (סמור לפינוי השני). הרשותו של פשרל הושתתה רק על ארגון המשיבה הבלתי וחוקית ללא צוות רפואי או אמבולנס. משכך קבע בית המשפט המחויז, לא ניתן לסתות מהקביעות הללו בשלב גזירת הדין.

62. בהינתן האמור, ועל בסיס הפסיקה שהובאה לעיל, סבורני כי גם בעניינו של פשרל בית המשפט המחויז החמיר במעט עם קביעה מתחם הענישה.

בגזרת העונש בתחום המתחם, יש לשקל לחומרה את עברו הפלילי של פשרל (והרשעתו בעבירה קודמתה שקשורה בארגון מסיבה בלתי-חוקית), ולאחר מכן את מצבו הרפואי המורכב.

על יסוד כל הטעמים לעיל, אני סבור כי יש להקל בעונש המאסר בפועל שהוטל על פשרל ולהעמידו על 12 חודשים מאסר. יתר רכיבי העונש יעדמו על כנמ.

63. סוף דבר: המנוחה איבדה את חייה בנסיבות טריונות. נסיבות המקירה מלמדות, למצער, כי היה קיימ סיכוי למנוע תוצאה זו עם מתן סיוע רפואי למנוחה בסמוך לאחר שהתמוטטה. מעשייהם של המערערים הביאו לכך שהמנוחה לא זכתה לסיוע רפואי כאמור, בין אם כתוצאה מכך שלא היה נוכח צוות רפואי במסיבה, ובין אם כתוצאה מהעיכוב בפינויה לקבלת טיפול רפואי. על אף שמצאתי כי יש להקל במידת מה בעונשי המאסר בפועל שהוטלו על המערערים, מובהר ומודגם כי איןני מקל ראש באחריותם של המערערים ובחלקם בגרימת התוצאה הטראנגית. המערערים ירצו שניהם עונשי מאסר משמעותיים מארגוני סורג וברית, העולים בקנה אחד עם פסיקה קודמת ובהതאם להנחיות החוקה אשר לדרך גזירת העונש.

אציע על כן לחבריו כי נדחה את ערעורו של בגין על הכרעת הדין; אולם נקבע את שני הערעורים על גזר הדין, באופן הבא: יוטל על בגין עונש מאסר בפועל של 4 שנים, ועל פשרל עונש מאסר בפועל של 12 חודשים. יתר רכיבי העונש שנפסקו בבית המשפט המחויז יוותרו על כנמ.

מ"מ הנשיא ע' פוגלמן:

אני מסכימים.

שפט

השופט נ' סולברג:

אני מסכימים.

שפט

הוחלט כאמור בפסק דין של השופט י' כשר.

המערער ב-ע"פ 6987/22 (שלמה פרסל) יתיצב לרצויו עונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 15.1.2024 עד השעה 10:00 ביס"ר דקל, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברטותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתרגם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיוון של שירות בתי הסוהר, בטלפון: 08-9787336 או 08-9787377

ניתן היום, כ"ז בטבת התשפ"ד (8.1.2024).

מ"מ הנשיא

שפט

שפט